

EEN NIEUW ZWAARD VOOR DE HELENA

PROJECT REFERENTIE

Na 17 jaar is het tijd om het
bakboord zwaard vervangen.

Restauratie duur
Gedurende 2021

Sponsor(en)
Prins Bernhard cultuurfonds

DE WERKZAAMHEDEN

Toen de HELENA werd gerestaureerd kreeg het schip twee nieuwe zijzwaarden. Zo'n zwaard wordt gemaakt door zware houten delen met stalen pennen (z.g.n. doken) aan elkaar te zetten totdat de vorm van het zwaard kan worden uitgezaagd. Vervolgens wordt het in model geschaafd en rondom voorzien van stalen beslag. Het zwaard dient om te voorkomen dat het schip gaat verlijeren. Afhankelijk van over welke boeg het schip vaart wordt het bakboord-zwaard of het stuurboord-zwaard gebruikt. Om zoveel mogelijk lift te geven heeft het zwaard een profiel, net als een vliegtuigvleugel. De buitenzijde is een beetje hol. De zijde die tegen het schip aankomt is juist bol en zorgvuldig in model gebracht.

Zwaarden zijn kwetsbaar. Ze steken meters onder het schip uit en als ze de grond raken kunnen ze breken. Bovendien hangen ze altijd in of net boven het water, wat houtrot bevordert. Om die reden worden zwaarden tegenwoordig meestal gemaakt van tropisch hout van een hoge duurzaamheidsklasse.

De HELENA is een museumschip en het sterkste hout dat in 1875 voorhanden was, was eikenhout. Dus zijn de zwaarden van de HELENA bij de restauratie ook weer van eikenhout gemaakt. Hoe sterk ook, eikenhout gaat niet eeuwig mee. Twee jaar geleden was het stuurboord-zwaard zo erg aangetast door houtrot dat het moest worden vervangen. Dit jaar, na 17 jaar, was het bakboord-zwaard aan de beurt. Dankzij een bijdrage van het Prins Bernhard cultuurfonds en steun van onze Vrienden kunnen we het zwaard vervangen. Leuk detail is dat het nieuwe zwaard is gemaakt door Martijn Vermeer, de zoon van Bart Vermeer, die destijds de restauratie van de HELENA heeft geleid.

